

ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY

36/13 ZO ČSOP Chiroptero

Pobočný spolek; Městský soud v Praze, odd. L vložka 77165

Sametová 721/18, 460 06 Liberec 6
ID datové schránky: w72eg24

IČO: 17943264
číslo účtu: 123-9583540287 /0100

Naše značka: NE/2025/003
Vyřizuje/telefon: Horáček 603 780 392

Městský úřad Třebenice Paříkovo náměstí 1 411 13 Třebenice

Liberec dne: 30.1.2025

Věc: Stanovisko k plánovanému objektu pro dětskou skupinu Třebenice

Úvod

Posouzení vlivu na zvláště chráněné druhy (netopýry a ptáky) záměru projektu výstavby objektu pro dětskou skupinu v těsné blízkosti **MŠ Třebenice, Bezručova 499** bylo realizováno v dopoledních hodinách dne 30.01.2025 na základě objednávky.

Metodika

Průzkum budov byl realizován v souladu se závaznou „Metodikou posuzování staveb z hlediska výskytu obecně, a zvláště chráněných synantropních druhů živočichů“ Ministerstva životního prostředí. Prvotně bývá provedena obhlídka pláště budov se zaměřením na zjištění potencionálních úkrytů netopýrů a hnízdišť rorýsů (resp. dalších ptáků), byla bývá pozornost věnována na zjištění případné přítomnosti jejich pobytových stop (trusu, zbytků hnízd apod.). V rámci tohoto, pokud se na objektu nacházejí větrací otvory v atice, či jiné dutiny bývá realizována obhlídka za použití endoskopu. V případě zjištění vhodného ukrytu pro zvláště chráněné druhy, která vzhledem k roční době nemůže být v čas kontroly obsazen (např. hnízdění), a je vhodný pro některý z druhu, se hodnotí tak jako by byl obsazen. V tomto případě je situace velmi nezvyklá, protože budova doposud nestojí. Proto je hodnocena stávající biodiverzita v přilehlých budovách a ploch zeleně v okolí. Z tohoto důvodu byla provedena obhlídka prostoru, stavu stromů v okolí plánované stavby, se zaměřením na vyhledání dutin a přirozených úkrytů, které mohou být vhodné pro netopýry a ptáky. Při tomto probíhalo pozorování, a to i za použití dalekohledu 10x50. Následně pak proběhla obhlídka zjištěných ukrytů za použití teleskopického žebříku (6,1 m), baterky a endoskopu TESLONG NTS300 se zaměřením na zjištění potencionálních úkrytů savců, hnízdišť ptáků, případně na zjištění přítomnosti jejich pobytových stop (trusu, zbytků hnízd apod.). Dutiny, které byly výš, než kam se dá dosáhnout, tedy výš než 7 metru nad zemí, jsem aspoň realizoval ve dne krátkou obhlídku s dalekohledem, na zjištění obsazenosti ptáky. Od krátké detektorování ultrazvukových signálů netopýrů vzhledem k roční době bylo upuštěno. V rámci posudku jsou i zhodnoceny výskyty zvláště chráněných živočichů, které jsou nám známy, či uvedeny v NDOP.

Jelikož se jedná o budovu školky, kde je výrazná plocha transparentních ploch, je tato stavba posuzována z pohledu standardu „Opatření v rámci prevence kolizí ptáku s transparentními a reflexními materiály“. V tomto je zatnut i vliv okolí s odlednění možného pohybu zejména ptáku v prostoru plánované výstavby. Součástí je i příloha hodnotící tabulka určena pro orientační posouzení rizikovosti vícepodlažních budov.

Charakteristika objektu

Posudek hodnotí vliv na ptáky a netopýry pro dosud neexistující objekt jenž má tvořit první patro nad stávajícím přízemním objektem (obr. č. 1 a 3).

Popis plánovaného záměru

Projektový záměr spočívá ve výstavbě komplexu budov určené pro dětskou skupinu.

ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY

36/13 ZO ČSOP Chiroptero

Pobočný spolek; Městský soud v Praze, odd. L vložka 77165

Sametová 721/18, 460 06 Liberec 6
ID datové schránky: w72eg24

IČO: 17943264
číslo účtu: 123-9583540287 /0100

Výsledky, zjištěný stav na lokalitě

Při obhlídce pozemku určeného k výstavbě byla nalezena pečlivě udržovaná travnatá plocha pravidelným sekáním s několika konifery ve věku kolem 20 až 30 let. V blízkosti předmětné lokality je i lipová alej velmi výrazně ořezaná. Této byla věnována výrazná pozornost. V celé aleji byla zjištěna ale pouze jediná dutina (obr. č. 1 – zelený kruh), která má dostatečnou velikost a charakter umožňující případné hnízdění dutinných ptáků. Ostatní stromy jsou mladé, a mohou být hnízda ptáků pouze ve větvích. Při následné prohlídce stávající budovy, na níž má přijít plánovaná přístavba, byl zjištěn jediný potencionální ukryt, a to v SZ rohu nad zadním vchodem na severním plášti budovy (obr. č. 2 – červený kruh). Je zde dostatečný otvor pro pronikání netopýrů pod oplechování atiky. Nese i slabé zašpinění, což svědčí o jeho využívání. Tento ukryt bude nejspíš sloužit jako zimoviště pro jednotlivé jedince. Nejedná se o nikterak zásadní ukryt z hlediska udržení populace zvláště chráněného druhu. Okolní prostředí je zastavěné bez výrazných zelených ploch s výjimkou již zmíněné lipové aleje vedoucí ze všech stran kolem objektu MŠ. V nálezové databázi ochrany přírody je jediný přesně situovaný nález Bc. Borka Frňka z roku 2012 kdy na bytovém objektu Lipová 466 východně od MŠ vzdáleném asi 100 m uvádí nález netopýra hvězdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) a rorýse obecného (*Apus apus*). Bohužel chybí konkrétnější situace nálezu, a nevíme, zda jde o nález jednotlivých jedinců, nebo většího počtu. Nálezy ptáku v NDOPu jsou zejména běžné synantropní druhy, bez přesné lokalizace nálezu. Vzhledem k charakteru území a plánovaným pracím je velmi málo pravděpodobné, že by došlo k narušení přirozeného vývoje netopýrů či ptáků, s jedinou výjimkou a tou je ukryt na SZ rohu u zadního vchodu do budovy.

Zhodnocení možných kolizí ptáku s transparentními a reflexními materiály

Budovu bude tvořit nadstavbu prvního patra na stávajícím komplexu MŠ (obr. č. 3). Problematické je zejména plocha skleněných vyplní, kde sice jednotlivá okna nepřesahují 2 m², ale několik oken je v těsné blízkosti a vytvářejí relativně velké prosklené plochy. Jediné, co je rozčleňuje, jsou zděné sloupky mezi okny. Méně problematická je zeleň v areálu školky, ale také lipová alej v blízkosti. Přesto doporučuji tuto zeleň, pokud možno zachovat, kdy se dá riziko střetu ptáku s transparentními plochami minimalizovat vhodnými opatřeními.

Při posouzení rizikovosti budovy dle hodnotící tabulky („Posuzování budov z hlediska rizikovosti kolize ptáků s transparentními a reflexními výplněmi“) vyšlo celkové skóre 17, kdy toto ukazuje, že riziko této stavby pro střety s ptáky bude nízké (viz. příloha). Ovšem na stavbě jsou dva rizikové. Za toto můžou zejména velké okenní plochy, a blízkost zeleně.

Doporučení

Plánovaná budova bude mít dvě nadzemní podlaží a nedoporučuji proto na ní umisťovat potencionální ukryty pro ptáky a netopýry. Plocha skleněných vyplní je relativně velká, zejména u řad oken v těsné blízkosti u sebe. Jako nejvhodnější opatření, doporučuji tyto plochy opatřit matným pískováním v pruhovém vertikálním rastru, ale dají se použít i vhodné polepy. Jelikož z důvodu ochrany autorských práv nemohu zasahovat do projektu, je potřeba aby se s tímto vypořádal projektant. Ten by měl zvolit vhodný charakter a jakou plochu takto upravit dle standartu „Opatření v rámci prevence kolizí ptáku s transparentními a reflexními materiály“.

Další problematické pro ochranu přírody může být případné kácení stromu, či jejich ořez na předmětném pozemku. V tomto doporučuji zachovat, pokud možno co nejvíce ze stávajících dřevin. Ovšem v případě, kdy by nebylo zbylí tak kácení situovat do období vegetačního klidu, kdy na těchto stromech, či v jejich dutinách nemohou hnízdit žádné ptáky. Ty, co zde budou zimovat, snadno přeletí do bezpečného místa v okolí. Netopýry kácení neohrozí, protože na žádném ze stromu není dutina, která by byla dostatečně velká pro případné zimování. Ovšem na zadním vchodu ze SZ strany je v rohu zjištěn úzký vletový otvor. Ten je potřeba před stavbou (v březnu až v dubnu) opatřit jednosměrnou uzávěrou z tvrdé perlinky, a to minimálně týden před započatím prací, pokud by práce měli probíhat až v zimním období, je nutné tuto uzávěru instalovat na podzim (září až říjen) a to minimálně dva týdny před započatím stavebních prací.

ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY

36/13 ZO ČSOP Chiroptero

Pobočný spolek; Městský soud v Praze, odd. L vložka 77165

Sametová 721/18, 460 06 Liberec 6
ID datové schránky: w72eg24

IČO: 17943264
číslo účtu: 123-9583540287 /0100

Závěry

Vzhledem k dosaženým zjištěním (hnízdění rorýse, a výskyt netopýrů), doporučuji realizátorovi prací se obrátit na krajský úřad, odbor životního prostředí, zda nebude **potřebovat** výjimku ze zákona č. 114/92 Sb. v platném znění, § 50, tedy z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů, zejména ze zásahu do umělých sídel a jejich biotop. Pokud příslušný úřad uzná za vhodné, bude nutné o tuto zažádat.

Zpracovali

ING. MGR. MICHAL PRAVEC
EKOLOGICKÉ PORADENSTVÍ
Stará Osada 33
466 05 Jablonec nad Nisou

Daniel Horáček
Sametová 721/18
460 06 Liberec 6 - Rochlice
tel: 603 780 392, e-mail: daniel.horacek@volny.cz

*Dodaný posudek, nebo data jsou majetkem dodavatele až do okamžiku řádného a úplného uhrazení faktury.
Dodaný posudek, nebo data lze použít až po uhrazení fakturované částky.*

Obrazová příloha

Obr. č. 1 – Pohled na budovu, na níž se má přistavět jako druhé patro prostor pro dětskou skupinu. Zelený kruh označuje jedinou funkční dutinu, která může být vhodná pro hnízdění ptáků.

Obr. č. 3 – výsledný vzhled objektu, kde je vidět i charakter a plochy oken.

Posuzování budov z hlediska rizikovosti kolize ptáků s transparentními a reflexními výplněmi

Metodika

Hodnotící tabulka je určena pro orientační posouzení rizikovosti vícepodlažních bytových (nikoli rodinných) domů, administrativních, školních, zdravotnických budov, sportovních hal, plaveckých stadionů a dalších typů nebytových objektů. Je určena pro orientační posouzení stávajících i projektovaných staveb. S tabulkou lze pracovat přímo v elektronické podobě, která má nastaveny automatické vzorce. Pokud se rozhodnete pro vyplnění její tištěné verze v terénu, je nutné výsledky následně do elektronické verze přepsat.

Jak s tabulkou pracovat?

Výběrem odpovídající možnosti v kapitolách "1. PROSTŘEDÍ" a "2. BUDOVA" do sloupce "SKÓRE" stanovíte základní skóre. Následně se automaticky v kapitole "3. KOMBINACE RIZIKOVÝCH FAKTORŮ" promítnou rizikové faktory (označeny červeně) do celkového skóre. Kombinací může být více, v okolí budovy se může nacházet více než jeden typ prostředí zvýšené koncentrace ptáků, a současně budova může nést více rizikových konstrukčních prvků.

č. řádku	ATRIBUT	VÁHA	SKÓRE
1. PROSTŘEDÍ			
1.1 Pozice budovy ve vztahu k okolní zástavbě			
1	v souvislé zahuštěné zástavbě	1	1
2	na okraji souvislé zástavby	2	0
3	mimo souvislou zástavbu	2	0
1.2 Charakteristika okolí			
1.2.1 Zeleň vodní toky a vodní plochy			
jinou zástavbou nezacloněná zeleň ve vzdálenosti do 100 m od budovy:			
4	zahrada, park, městský les (souvislý porost s rozlohou větší než 1 ha)	3	0
5	zahrádkářská nebo chatová kolonie, vilová čtvrť	2	0
6	stromořadí, remízky kolmé na budovu	3	0
7	stromořadí, remízky souběžně s budovou	1	1
8	liniová zeleň podél vodního toku, vodní plochy	3	0
9	zeleň v atriích budovy	2	2
10	jinou zástavbou nezacloněná vodní plocha, vodní tok ve vzdálenosti do 100 m od budovy	3	0
1.2.2 Reliéf okolí:			
11	plochý	1	1
12	ve svahu	1	0
13	dno údolí	2	0
14	horské sedlo	3	0
průběžné skóre "Prostředí"			
počet rizikových faktorů (řádky č. 4, 6, 8, 10, 14)			0
2. BUDOVA			
2.1 Půdorys			
15	jednoduchý, nečleněný (obdélník, čtverec, ovál, kruh)	1	0
16	komplikovaný (především tvar písmen „L“, „H“, „E“ apod.)	2	2
2.2 Počet nadzemních podlaží			
17	1 np	1	0
18	1 zvýšené np (nad 5 m)	2	0
19	2 – 20 np	2	2
20	více než 20 np	2	0
2.3 Sklon fasády			
21	svislá	2	2
22	šikmá (ustupující od základny k vrcholu, nikoli převislá), oblá	1	0
2.4 Členitost objektu			
23	oboustranně prosklené chodby či vestibuly, spojovací krčky	3	0
24	atria	2	1
2.5 Typ fasády			
25	zdivo	0	0
26	leštěný kámen, kov	3	0
27	zelená fasáda	2	0

2.6 Střecha		
28	sedlová, valbová	0
	plochá:	
29	1. plochá	0
30	2. plochá zelená	2
31	3. plochá s transparentním zábradlím	3
2.7 Podíl prosklených ploch na celkové ploše fasád		
32	do 10 %	1
33	11 – 50 %	2
34	více než 50 %	3
2.8 Velikost jednotlivých výplní		
35	do 1 m2	1
36	1 – 2 m ²	2
37	více než 2 m ²	3
2.9 Typ výplní		
38	plně transparentní	2
39	tónované do 20 %	2
40	tónované nad 20 %	2
41	reflexní do 15 %	1
42	reflexní nad 15 %	3
2.10 Spojení výplní		
43	výplně jsou rozčleněné svislými sloupky nebo rámy tloušťky více než 1 cm	1
44	výplně jsou nerozčleněné	3
45	výplně tvoří průhledné rohy	3
2.11 Osvětlení budovy		
46	venkovní, směřující od země vzhůru	2
47	noční osvětlení interiérů - stálé	2
48	noční osvětlení interiérů - ovládané pohybovými čidly	1
průběžné skóre "Budova"		17
počet rizikových faktorů (řádky č. 23, 26, 31, 34, 37, 42, 44, 45)		1
3. KOMBINACE RIZIKOVÝCH FAKTORŮ		KOMBINACE RIZIKOVÝCH FAKTORŮ
riziková prostředí (místa zvýšené koncentrace ptáků): řádky 4, 6, 8, 10, 14		
rizikové konstrukční prvky na budově: řádky 23, 26, 31, 34, 37, 42, 44, 45 - za každou kombinaci obou faktorů se přičtou 3 body.		
Příklad:	K severní fasádě s podílem skleněných ploch převyšujícím 50 % přiléhá zahrada s výměrou větší než 1 ha = 3 body. Zároveň k jižní fasádě budovy, vybavené skly s reflexní úpravou nad 15 % vede příjezdová komunikace, lemovaná stromořadím = 3 body.	
3.1 Rizikové faktory prostředí - rekapitulace		nevyplňujte!
4	zahrada, park, městský les (souvislý porost s rozlohou větší než 1 ha)	0
6	stromořadí, remízky kolmé na budovu	0
8	liniová zeleň podél vodního toku, vodní plochy	0
10	jinou zástavbou nezacloněná vodní plocha, vodní tok ve vzdálenosti do 100 m od budovy	0
14	horské sedlo	0
3.2 Rizikové prvky na budovách - rekapitulace		nevyplňujte!
23	oboustranně prosklené chodby či vestibuly, spojovací krčky	0
26	leštěný kámen, kov	0
31	plochá střecha s transparentním zábradlím	0
34	více než 50 %	0
37	více než 2 m ²	0
42	skla s reflexní úpravou povrchu převyšující nad 15 %	0
44	výplně jsou nerozčleněné	3
45	skleněné či jiné transparentní materiály výplní tvoří průhledné rohy	0
CELKOVÉ SKÓRE		17

Celkové skóre je vyjádřením rizikovosti budovy z hlediska kolizí ptáků s transperentními nebo reflexními plochami, které se na budově nacházejí.

Míra rizikovosti je podle počtu dosažených bodů rozdělena do tří kategorií¹):

- riziko nízké (celkové skóre do 20 bodů),
- riziko střední (25 - 35 bodů),
- riziko vysoké (40 a více bodů)

¹⁾ rozmezí 21 - 24 bodů, resp.36 - 39 bodů: hodnocení budovy se blíží následující, vyšší úrovni rizikovosti